

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Namn: Hågalsskolan Adress: Granitvägen 14C Telefon: 018 – 727 53 70 e-postadress: hagalsskolan@ uppsala.se
Ansvarig för planen Rektor:	Mona Granqvist mona.granqvist@ uppsala.se 018 – 727 53 71
Planens giltighetstid:	2020-09-21 – 2021-09-30

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta åtgärder och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och följas upp.

2. FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING (MOTSVARAR STEG 4 I FÖREGÅENDE ÅRS PLAN)

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande årsplan. Utvärderingen i föregående årsplan är utgångspunkten för den nya planen.

2.1.

Föregående periods åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Eleverna i klasserna och på fritidsavdelningarna diskuterar och skriver trivselregler. Fortsatt arbete med att organisera in- och utslussning från raster i kapprummen.	Skapa en lugn miljö i kapprummen där alla elever känner sig trygga.	Eleverna i åk 3- 6 upplever att miljön i kapprummen är lugnare och tryggare jämfört med förra året. Bland de yngre eleverna är resultatet ungefär samma som förra året (ca 15 %). De upplever att det är hög ljudvolym och trångt.
Kontinuerlig genomgång av skolgårdsreglerna med eleverna. Vid behov schemalägga tider på rinken.	Öka trivseln och främja ett gott klimat på rinken så att alla elever känner sig trygga.	Vi ser i kartläggningen "Min skola" att det är större andel elever som tycker om att vara i rinken i år 84,2% jämfört med 80% föregående år. Personalen upplever att det är en godare stämning och färre konflikter. Elevernas upplevelse verkar också vara att det är en positivare anda på rinken. Det har blivit fler aktiviteter i rinken och inte bara fotboll mycket tack vare fritidshemmets organiserade lekar på

		eftermiddagarna. Rastvårdsgruppens organiserade rastlekar varje vecka kan ha hjälpt till att sprida ut eleverna och ge uppslag för fler lekar på rasterna.
Planen kring arbetet med etik och källkritik på nätet revideras. Varje klass arbetar vidare utifrån elevgruppens resultat på elevenkäten om sociala nätvanor.	Öka elevernas kunskap kring källkritik och etik på nätet.	Planen har reviderats och uppdaterats. Alla elever har fått undervisning och tillsammans diskuterat olika sociala mediers fördelar och nackdelar. I de lägre åldrarna har programmet "Hur vet du det?" från UR använts och på mellanstadiet har boken "Värsta bästa nätet" använts i undervisningen.

3. UNDERSÖKNING AV RISKER (STEG 1)

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

3.1. Redovisning av hur periodens undersökning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Min skola genomförs i klasserna under ledning av läraren. Tillsammans tittar klassen på ett bildspel där både utomhus- och inomhusmiljöer på skolan visas. Läraren sammanställer elevernas åsikter om vilka miljöer som eleverna uppfattar trygga respektive mindre trygga och skriver upp om det finns ytterligare synpunkter. Kartläggningen omfattar skola och fritidshem.

Elevenkät sociala nätvanor genomförs i alla klasser. Eleverna i förskoleklass - årskurs 2 har gjort enkäten gemensamt i klassen. Eleverna i årskurs 3 - 6 har besvarat enkäten individuellt. Kartläggningen omfattar skola och fritidshem.

Uppsala kommuns elevenkät genomförs årligen i alla klasser i Uppsala kommun. Eleverna svarar individuellt på enkäten. En mer utförlig enkät genomförs i årskurs 2 och 3 (fritidshem) och årskurs 5 (skola). Svaren sammanställs centralt av Uppsala kommun. Kartläggningen omfattar skola och fritidshem.

Utredningar av anmäld kränkande behandling är den dokumentation som finns kring varje enskild utredning av anmäld kränkande behandling. Under slutet av läsåret sammanställs och analyseras rapporterna. Omfattar skola och fritidshem.

3.2. Områden som berörts i undersökningen

- xKränkande behandling
- xKön
- xKönsöverskridande identitet eller uttryck
- xEtnisk tillhörighet
- xReligion eller annan trosuppfattning

xFunktionsnedsättning
 xSexuell läggning
 xÅlder

3.3. Redovisning av undersökningens resultat

Min skola

Förskoleklass – åk 2 (samtliga 6 klasser har deltagit)

Område	Här tycker jag om att vara	Här känns det otryggt att vara	Elevernas kommentarer
Rinken	84,2%	15,8%	Rädd för att få hårda bollar på sig.
Kapprummen utanför klassrummen.	85%	15%	Det är trångt och det är hög ljudvolym.
Omklädningsrummet vid idrotten	88,7%	11,3%	Det är rörigt och hög ljudvolym. Det kan vara pinsamt att byta om.

Årskurs 3 – 6 (9 av 11 klasser har deltagit)

Område	Här tycker jag om att vara	Här har jag gärna sällskap av en rastvärd	Elevernas kommentarer
Fotbollsplanen	98,2%	1,8%	
Kapprummen utanför klassrummen.	95,7%	4,3%	Det är trångt och ibland hög ljudvolym.
Omklädningsrummet vid idrotten	89,2%	10,8%	Rörigt och trångt. Jobbigt att byta om inför andra.

Redovisning av elevenkät om sociala nätvanor

<i>Har du blivit illa behandlad av skolkamrater på sociala medier?</i>	Nej, aldrig	Ja, någon gång	Ja ofta
FSK	97 %	-	3 %
Åk 1	88 %	10 %	2 %
Åk 2	93 %	7 %	-
Åk 3	80 %	20 %	-
Åk 4	95 %	5 %	-
Åk 5	78 %	21 %	2 %
Åk 6	69 %	31 %	-

<i>Har du via sociala medier gjort någon skolkamrat ledsen?</i>	Nej, aldrig	Ja, någon gång	Ja ofta
FSK	95 %	-	5 %
Åk 1	98 %	2 %	-
Åk 2	91 %	9 %	-
Åk 3	95 %	5 %	-
Åk 4	95 %	5 %	-
Åk 5	89 %	11 %	-
Åk 6	84 %	16 %	-

**Uppsala kommuns elevenkät
Hågalsskolan årskurs 1-6 (73 % svarsfrekvens)**

Jag känner mig trygg i skolan	96%

Hågalsskolan fritidshem årskurs 2-3 (91 % svarsfrekvens)

På mitt fritidshem märks det att alla är lika mycket värda	100%
Jag mår bra när jag är på mitt fritidshem.	100%
Vi barn får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.	97%
På mitt fritidshem får vi träna på att samarbeta med varandra.	100%

Utredningar av anmäld kränkande behandling

Platser där kränkning skett

Skolgården	18
Kapprum	8
Klassrum	5
Matsal	4
Idrotten inkl omklädningsrum	4
Fotbollsplan	2

4. ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)

Min skola

Resultatet visar att rinken uppfattas som en tryggare plats jämfört med förra året. Eleverna uppger att det är främst rädsla för att få bollar på sig som upplevs otryggt. Personalen och eleverna upplever att det är en godare stämning på planen. De yngre eleverna upplever fortsatt att det är trångt och hög ljudvolym i korridorerna medan de äldre eleverna tycker att det fungerar bättre. Omklädningsrummen till idrotten upplevs av både yngre och äldre elever som trång och med hög ljudnivå. Fotbollsplanen där de äldre eleverna (åk 3-6) spelar fotboll på rasterna fungerar bra och eleverna känner sig trygga. Personalen ser också att det med stöd av vuxennärvaro är en god stämning.

Elevenkät om sociala nätvanor

Årets resultat skiljer sig inte nämnvärt mot förra årets. Precis som förra årets resultat ökar elevernas upplevelse att de blivit illa behandlade på nätet från åk 3. Det är något fler elever i åk 4-6 som uppger att det gjorts någon skolkamrat ledsen via sociala medier. Det är fortsatt viktigt att skolan och fritidshemmen undervisar i netetik och källkritik.

Uppsala kommuns elevenkät

I år har 73 % av eleverna svarat på enkäten jämfört med 94% förra året. Minskningen av antalet svar beror på att eleverna i årskurs 5 inte deltagit och det kan till viss del förklaras av Covid 19. Utifrån de svar som inkommit ser vi att precis som förra året är det 96% av eleverna som känner sig trygga i skolan. På fritidshemmet uppger alla elever att de känner sig trygga. Positivt är att eleverna upplever att de får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Utredningar av anmäld kränkande behandling

Skolgården är den plats där flest kränkningar ägt rum. Kapprummet är ett annat område där kränkningar förekommit. Det är viktigt att fortsätta med ett tydligt rastvärdsschema med olika områdesansvar och kontinuerliga genomgångar av skolans skolgårdsregler. När det gäller kapprummet så måste ett fortsatt arbete med strukturerade in- och utslussningar planeras.

5. ÅTGÄRDER (STEG 3)

Mot bakgrund av föregående års utvärdering, undersökningen (steg 1) och analysen (steg 2) ska de förebyggande och främjade åtgärder som skäligen kan krävas vidtas. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling. Åtgärderna tar sikte på att minimera risken för diskriminering och kränkande behandling m.m. och utgår från identifierade riskfaktorer. De konkreta åtgärder som planeras utgår från den undersökning som gjorts.

5.1. Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Genom IBIS-arbetet skapa ett gemensamt förväntansdokument kring arena kapprum. Eleverna görs delaktiga och arbetet följs kontinuerligt upp.	Förskoleklass Skola Fritidshem	Skapa en lugn och trivsam miljö i kapprummen där alla elever känner sig trygga.	All personal	Läsåret 2020-2021	Min skola (maj 2021)
Genom IBIS-arbetet skapa ett gemensamt förväntansdokument kring arena omklädningsrum. Eleverna görs delaktiga och arbetet följs kontinuerligt upp.	Förskoleklass Skola	Skapa en lugn och tolerant miljö i omklädningsrummet till idrottshallen	All personal	Läsåret 2020-2021	Min skola (maj 2021)

6. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING (STEG 4)

6.1

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det

6.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

7. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd [LÄNKAR](#)

7.2. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Om du som elev eller vårdnadshavare för elev upplever att du blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har du rätt att göra en anmälan. Vänd dig till klassläraren eller personalen på fritidshemmet som i sin tur kontaktar rektor.

7.3. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

Om en lärare eller annan personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling så ska den anmäla detta till rektor.

Rektor ansvarar för att anmälan skickas till huvudman för registrering och diarieföring.

7.4. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

När en anmälan inkommit utreds ärendet skyndsamt. I första hand av den personal som anmält ärendet.

- Samtal med den utsatte som får ge sin bild.
- Individuellt samtal med varje elev som varit inblandad genomförs helst under en och samma lektion. När samtal sker med yngre elever (förskoleklass), ska en för eleven känd personal delta. Samtalen sker utan vårdnadshavare.
- Analys av samtalen görs och slutsatsen ligger till grund för lämpliga åtgärder.
- Vårdnadshavare till de elever som varit inblandade kontaktas.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade och fortsätter till dess situationen är löst.
- Om kränkning fortsätter trots samtal kallas vårdnadshavare till den elev som kränkt till skolan för vidare åtgärder.
- Vid behov beslutar rektor om eventuell anmälan till andra myndigheter som polis, socialtjänst och arbetsmiljöverket.
- När ärendet är avslutat skickas utredningen till huvudman för registrering och diarieföring.

Skolan anger aldrig sina informationskällor.

7.5.Rutin när personal har kränkt barn/elever

Anmälan görs till rektor som därefter utreder händelsen skyndsamt. Alla samtal, slutsatser och åtgärder dokumenteras.

- Samtal med den utsatte eleven som får ge sin bild.
- Samtal med den personal som är inblandad.
- Vårdnadshavare kontaktas.
- Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling förekommit ska denne kontakta HR Center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

7.6.Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Planen revideras under april-maj 2021.

8. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

8.2.Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Genom elevrådet som består av skolläring och representanter från alla klasser.

Varje klass och fritidshem diskuterar och bestämmer trivselregler samt kontinuerligt arbetar med värdegrundsfrågor.

Skolgårdsreglerna revideras årligen och tas upp på klassrådet utifrån årshjulet.

Genom skolans arbete med IBIS-projektet (Inkluderande beteendestöd i skolan).

8.3.Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Diskussioner i arbetslaget och i arbetsenheten. Representanter från arbetsenheterna finns med i skolans värdegrundsgrupp.

Genom skolans arbete med IBIS-projektet (Inkluderande beteendestöd i skolan).

9. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Eleverna

Klassläraren informerar eleverna.

Vårdnadshavarna

Via skolans hemsida och föräldraföreningen.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Planen finns att tillgå på Teams och i pappersform i kopieringsrummet.